

Kommunfullmäktige beslutar:

Uppdra till socialnämnden att vidta åtgärder för att bidra till en budget i balans, redovisa effekt av vidtagna åtgärder för att bidra till en budget i balans till kommunfullmäktige i mars 2022.

Socialnämnden redovisade i delårsrapporten för 2021 en prognos på en budgetavvikelse på minus 31 mnkr. Avvikelserna var kostnader Covid-19 samt ökade behov med tillkommande volymförändringar inom verksamheterna. Förutom Covid-19 och volymförändringar finns avvikelser inom äldreomsorgen.

Volymförändringarna under 2021 och därmed avvikelser finns inom:

Verksamhet:	avvikelse	prognos delår
- Externa placeringar LSS	- 3,4 mnkr	3 mnkr
- Placeringar, barn och unga, IFO	-9,4 mnkr	11.7 mnkr
- Placeringar vuxna, IFO	- 4,5 mnkr	4,5 mnkr

Gemensam kommentar volymökningar placeringar: Ovanstående verksamheter är strikt lagreglerade och tillsynpliktiga via IVO. Utifrån individernas behov har inga andra alternativ än placeringar kunna användas för att följa lagstiftning samt inte riskera målgruppens liv och hälsa.

Kostnader Covid 19

Under 2021 har förvaltningen haft Covid-relaterade kostnader på 15,2 mnkr, fördelat enligt nedan. Covid-relaterade intäkter för kostnader som verksamheten har haft under 2020 uppgår till 7,4 mnkr. Nämnden har även erhållit intäkter för sjuklönekostnader på 3,0 mnkr samt vaccinationsersättning från regionen på 0,2 mnkr.

<u>Kostnadsslag:</u>	<u>Tkr</u>
Förbrukningsmaterial	1 046
Personalkostnad	12 546
Övrigt	1 659
Summa:	15 251

Intäkter: 10,5

Nettokostnad 4 700

Då intäkter från 2020 landat i de verksamheter som hade kostnaderna då så påverkar det utfallet olika. Så en del verksamheter bidrar intäkterna till ett bättre resultat medans andra verksamheter, som haft kostnader i år men inga eller mindre intäkter från 2020, blir det ett sämre ekonomiskt resultat.

IFO:

Placeringar för barn och unga samt placeringar vuxna har en avvikelse på 16,2 mnkr för 2021. Alla övriga verksamheter inom IFO visar på ett överskott och den totala budgetavvikelsen blir - 4,4 mnkr.

IFO placeringar

Volymökningar placeringar IFO, barn och unga -9,4

Förklaring: Vid prognos i april användes placeringstalen från mars månad som visade på 9 årsplaceringar. Budget för 2021 är 8 placering vilket också var utfallet för 2020. I april hade antalet placeringar stigit till 15 årsplacering på grund av stor ökning i inkommande ärenden, en nivå som i augusti sjunkit till 13 årsplaceringar. Denna ökning gick ej att förutse vid senaste prognostillfället.

Volymökning placeringar IFO vuxna 4,5 mnkr

Förklaring: Vid prognos i april användes placeringstalen från mars 2021 som visade på 7 årsplaceringar. Budget för 2021 är 8 vilket också var utfallet för 2021. I april hade antalet placeringar stigit till 9 och i augusti är antalet uppe i 16 årsplaceringar. Antalet inkomna ärenden har inte stigit markant men däremot är det ett svårt missbruk som krävt tvångsvård samt dyra externa placeringar för att möta upp behoven hos målgruppen.

Åtgärd:

Verksamheten individ och familjeomsorg har tidigare under 2019-2020 utvecklat ett arbetssätt till att arbeta med hemmaplanslösningar. Tack vare detta har man kunnat hantera en stor del av behoven i egen regi men inflödet har varit stort och fler barn och unga har haft behov av att bli placerade externt utifrån svår social problematik. I de mest komplexa ärendena där det förekommer insatser från psykiatri har kommunen fått till stånd ett delat kostnadsansvar med Regionen som till viss del hjälper upp resultatet. Vårt att uppmärksamma är att enheten för barn och familj inte haft någon placering vid SiS under hela 2020 samt 2021. Detta som ett resultat i ett ändrat arbetssätt med förstärkt familjehemsvård samt fokus på hemmaplanslösningar i egen regi. Utan det arbetssättet skulle resultatet förmodligen visat på ett större underskott. Under våren och sommaren har personal från andra delar av verksamheten med relevant utbildning lånats ut till barn och familjegruppen för att hantera det stora ärendeinflödet.

Effekt:

Ytterligare resurser har tillfälligt flyttats till barn och familj för att stärka arbetsgruppen som har en fortsatt hög arbetsbelastning pga det stora inflödet. Externa placeringar för barn och unga har minskat med 3 årsplaceringar (2,3 mnkr) sedan delårsrapporten.

Ytterligare åtgärder inom IFO för att bidra till en budget i balans:

Inom arbetsmarknad och integration har externa projektmedel samt vakanshållande av tjänster bidragit till en budget i balans. Arbetet med arbetssökande med försörjningsstöd har resulterat i att ett stort antal personer avslutats till egen försörjning, minskat inflöde bidrar också men avsluten är många.

Stöd och omsorg:

Stöd och omsorg redovisar ett resultat för 2021 på - 3,2 mnkr. Den negativa avvikelser beror till största del på ökat behov av boendeplatser inom LSS som endast kunnat verkställas via externa placeringar.

Andra delar inom stöd och omsorg visar på positiv budgetavvikelse, personlig assistans och daglig verksamhet.

LSS-boende

Volymökning externa placeringar LSS 3,4 mnkr

Förklaring: Prognosen för extern placering LSS har försämrats sedan våren 2021. Orsak är att ett ytterligare antal gynnande beslut om bostad med särskild service har tillkommit. Detta har medfört att hemtagningar till kommunala bostadsplatser som fanns i planeringen inte kunnat genomföras, då personer från kön med akuta behov fått beredas boende direkt då plats uppstått. Komplexa ärenden där personer som lämnar rättspsykiatrisk vård eller HVB-placering omöjliggör väntetid på boendeplats då hemlöshet är alternativet vilket skulle utsätta både den enskilde och omgivningen för stora risker. Antalet externa placeringar har därav ökat.

Åtgärd:

Förvaltningen har utrett och socialnämnden har beslutat att under 2022 öppna ett nytt LSS-boende i förvaltningens befintliga lokaler. Detta möjliggör att verksamheten kan verkställa de nya besluten. Ett aktivt arbete pågår med att ta hem de externa placeringar som är placerade på grund av platsbrist.

Effekt:

En extern placering togs hem till intern boende 1 dec. Befintliga personalresurser har omfördelats mellan daglig verksamhet och servicebostäder för att minska vikariekostnad.

Ytterligare åtgärder inom stöd och omsorg för att bidra till en budget i balans:

Daglig verksamhet har bedrivits i begränsad drift, vilket har medfört att inga vikarier tagits in i verksamheten. Personal från daglig verksamhet har lånats ut till äldreomsorgen då de haft bemanningsbehov på grund av pandemin. En tjänst har vakanthållits under hela 2021.

På grund av dessa åtgärder visar daglig verksamhet ett överskott på 1mnk

Äldreomsorg och hälso sjukvård

Verksamhetsområdet äldreomsorg och hälso sjukvård redovisar ett resultat för 2021 på 22,7 mnkr. Prognosen för året var ett underskott på 18,3 mnkr. Den negativa avvikelser beror på Covidrelaterade kostnader 4,9 mnkr samt ökade kostnader inom hemtjänst och särskilt boende.

Andra delar inom äldreomsorg som visar på positiv budgetavvikelse är dagvården som visar på ett 0,9 mnkr, detta beror på att verksamheten hållits stängd under delar av pandemin.

Hemtjänst

Hemtjänsten visar på en negativ budgetavvikelse på 11,7 mnkr kr, av dessa är 5,1 mnkr nettokostnad för Covid 19.

Åtgärd:

För att hantera de ökade behoven av och den stora volymökningen inom hemtjänsten, men också för att verka för en god arbetsmiljö för de som arbetar inom hemtjänsten, kommer verksamheten att ses över under hösten. Uppdraget innefattar både verksamhetens organisering men också effektivitet i biståndsbedömning, planering och utförande. Fokus kommer att ligga på att titta på områdesindelningen, nattpatrullens organisation samt att försöka få en jämnare tidsplanering av insatserna så det blir likvärdigt i alla hemtjänstgrupper.

Effekt:

Uppdragsbeskrivning finns och enhetschef är tilldelad uppdraget. Socialnämnden fick en dragning på november nämnd. Uppdraget är i slutfasen, tidsplanen har dock förskjutits på grund av den stora smittspridningen i verksamheterna.

Det enskilda ärendet som kom till förvaltningen i form av nödbistånd och överflyttades till hemtjänstinsatser har kunnat avslutas då annan myndighets insats kunnat verkställas, detta ärende har belastat hemtjänstens budget med 1,5 mnkr.

Särskilt boende äldre

Särskilt boende visar på en negativ budgetavvikelse på 9,3 mnkr kr. Av dessa är 0,9 mnkr kopplat till Covid.

Åtgärd:

Arbete med demens: För att få en mer effektiv resursbemannning, men framförallt för att möta brukarnas behov på bästa sätt, kommer verksamheten att ändra arbetssätt för personer med demens inom särskilt boende. Satsa på ökad kompetens om demenssjukdomar och utbildning i förhållningssätt till demenssjuka brukare och på så sätt få en bättre vård för individen samt se över arbetssätt och fundera kring särskilda demens avdelningar.

Minska kostnader för medicinskt färdigbehandlade: Under våren 2021 ökade ansökningar till SÄBO och verksamheten fick en kö, som mest var det 27 personer i kö. Att inte kunna erbjuda personer som beviljats en SÄBO-plats gör att verksamheten får svårare att ta hem medicinskt färdigbehandlade personer från sjukhuset. Personer som är medicinskt färdigbehandlade och inte kan tas hem från sjukhuset faktureras kommunen 8 900 kr per dygn och vårdtagare, för att undvika detta öppnade verksamheten tillfälligt ytterligare sju korttidsplatser i förvaltningens befintliga lokaler.

Effekt:

Uppdragsbeskrivning för arbetet med demensavdelningar är framtaget och arbetet påbörjat. Socialnämnden fick en dragning av uppdraget på novembers sammanträde. Planering finns för demensutbildning för alla anställda inom särskilt boende under 2022, utbildningen finansieras via stadsbidrag för Nära Vård. Två av förstärkningarna som funnits i verksamheten har kunnat avslutas. Ytterligare sju korttidsplatser öppnades i oktober och är fortfarande öppna, för att minska kostnaderna för medicinskt färdigbehandlade då behovet av särskilt boende fortfarande är större än det finns lediga platser.

Ytterligare åtgärder inom socialförvaltningen för att bidra till en budget i balans:

Mjukt anställningsstopp inom förvaltningen. Innebär att varje chef använder sig av farfarsprincipen och ställer frågan till sin chef vid varje ny anställning över 3 månader

Mjukt inköpsstopp. Stark restriktivitet gällande planeringsdagar, utbildning och inköp utöver ordinarie drift.

Följande tjänster har vakantsatts:

Vakanssätta Nära vårdssamordnare maj- augusti

Vakanthåll tjänst hemmaplanslösningar

Vakanssätt tjänst daglig verksamhet 4 mån

Följande tjänster har avslutats och kommer inte att ersättas:

Vaktmästare särskilt boende, 1 tjänst